

2009 ... op zoek naar een antwoord op de wereldwijde crisis

Na het historische jaar 2008 met het VN internationaal jaar van de aardappel, de viering van 60 jaar Belgapom met het nieuwe logo van de federatie en de recordeditie van de Europese vakbeurs voor de aardappelsector Interpom Primeurs in Kortrijk, werd de ganse wereld door elkaar geschud door een steeds verder om zich heen grijpende crisis.

Ook de aardappelsector bleef hierbij niet gespaard, misschien verrassend, want is de aardappel niet bij uitstek een basisproduct op ons bord ?

Maar toch, de vraag naar steeds meer 'convenience' en kwaliteit creëerde ook voor de aardappel een toegevoegde waarde die ook de kostprijs van de aardappel en afgeleide producten heeft beïnvloed. Gekoelde en diepgevroren frieten en andere specialiteiten, voorgeschilde en gegaarde aardappel(bereidingen), verse aardappelen in alle maten en variëteiten met steeds meer aandacht voor een vlekkeloze schil alles overgoten met een saus van voedsel- en plantenveiligheid, ingedekt via kwaliteitssystemen, autocontrole en bemonsteringsplannen zorgen ervoor dat de aardappel op vandaag een ander product is geworden.

Bovendien is de opvallende exponentiële groei van de Belgische aardappelverwerkende industrie – waarbij in 2009 niet en minder dan 2,6 miljoen ton aardappelen verwerkt is tot friet, chips en andere pureeproducten – gekenmerkt door een wereldwijde export. Meer dan 80 % van de totale productie wordt uitgevoerd over de ganse wereld. Daarbij is de horecasector een belangrijke afnemer. En net die sector heeft – mede als gevolg van het teruggelopen toerisme – een belangrijke terugval gehad. Een goedkope US dollar en Britse Pond maken het er niet gemakkelijker op, zodat de ganse Europese verwerking onder druk kwam te staan.

De Gfk-cijfers van VLAM tonen aan de dat Belgische consument zijn aankoopgedrag wel degelijk heeft laten beïnvloeden door de crisis. Vooral een toegenomen thuisverbruik (home cooking) bleek een opvallende conclusie. De consumptie van aardappelen en aardappelproducten vertonen daarbij een zekere stagnerende trend.

Geslaagde promotie-initiatieven in Vlaanderen en Wallonië hebben hiertoe wellicht een steentje bijgedragen. De sector hoopt dat voor 2010 – 2012 een nieuwe multinationale (België, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk) promotiecampagne door de EU kan gesteund worden. De aanvraag hiervoor werd eind 2009 afgerond.

De Belgische aardappelsector bouwt samen met de collega's uit de ganse plantaardige sector verder aan een systematische kwaliteitspolitiek met een actualisering van de IKKB standaard (en daaraan verbonden gids autocontrole) en de gids autocontrole AGF handel en verwerking. Eind 2009 beschikken reeds 75 bedrijven uit de AGF-sector over een gecertificeerd autocontrolesysteem, waarvan een groot deel uit de aardappelsector.

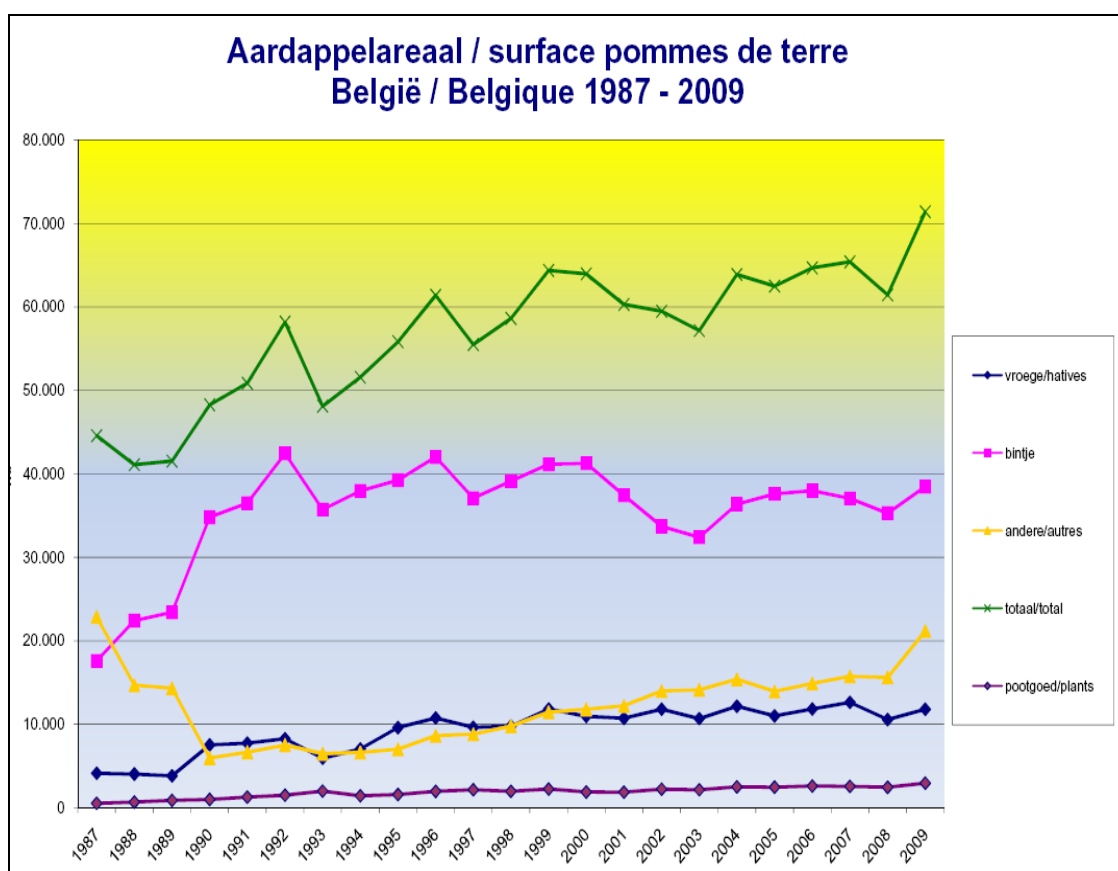
In 2009 werden de sectorale bemonsteringsplannen van Belgapom (zowel op basis van contaminanten (zwarte metalen en gewasbeschermingsmiddelen) als op basis van fytosanitaire parameters (ring- en bruinrot) voor erkenning ingediend bij het FAVV. Na de sectoren van het

veevoeder en de zuivel wil de Belgische aardappelsector zo de derde sector worden met een erkend sectoraal bemonsteringsplan.

Mede dankzij deze oefening kan verder werk gemaakt worden van administratieve vereenvoudiging voor de bedrijven, zoals het intrekken van het ministerieel besluit over de meldingsplicht van het binnenbrengen van poot- en consumptieaardappelen uit een aantal EU-lidstaten eind 2009.

Evenwicht op de Europese aardappelmarkt ondanks lagere Belgische opbrengst in 2008

Een lager areaal in het teeltgebied van de 5 belangrijkste aardappellanden (België, Nederland, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk) kon niet voorkomen dat de productie in lijn bleef met de voorbije jaren. Lagere opbrengsten in België en Frankrijk werden gecompenseerd als gevolg van goede opbrengsten in Duitsland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk.

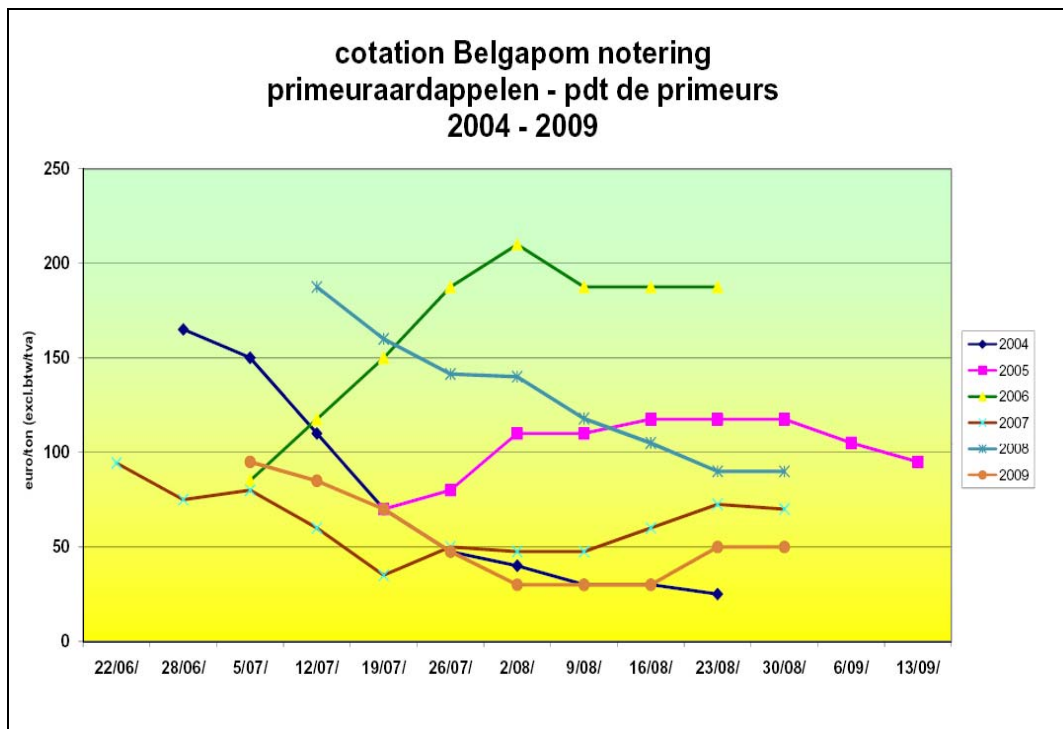

De Belgapomnotering blijft een toetssteen voor de Belgische vrije markt.

De wekelijkse Belgapomnotering is voor binnen- en buitenlandse operatoren een belangrijke indicator van de marktstemming op de vrije Belgische markt. De notering maakt ook deel uit van de 'cash settlement price' van de naar Frankfurt (Eurex) uitgeweken Europese termijnmarkt voor aardappelen.

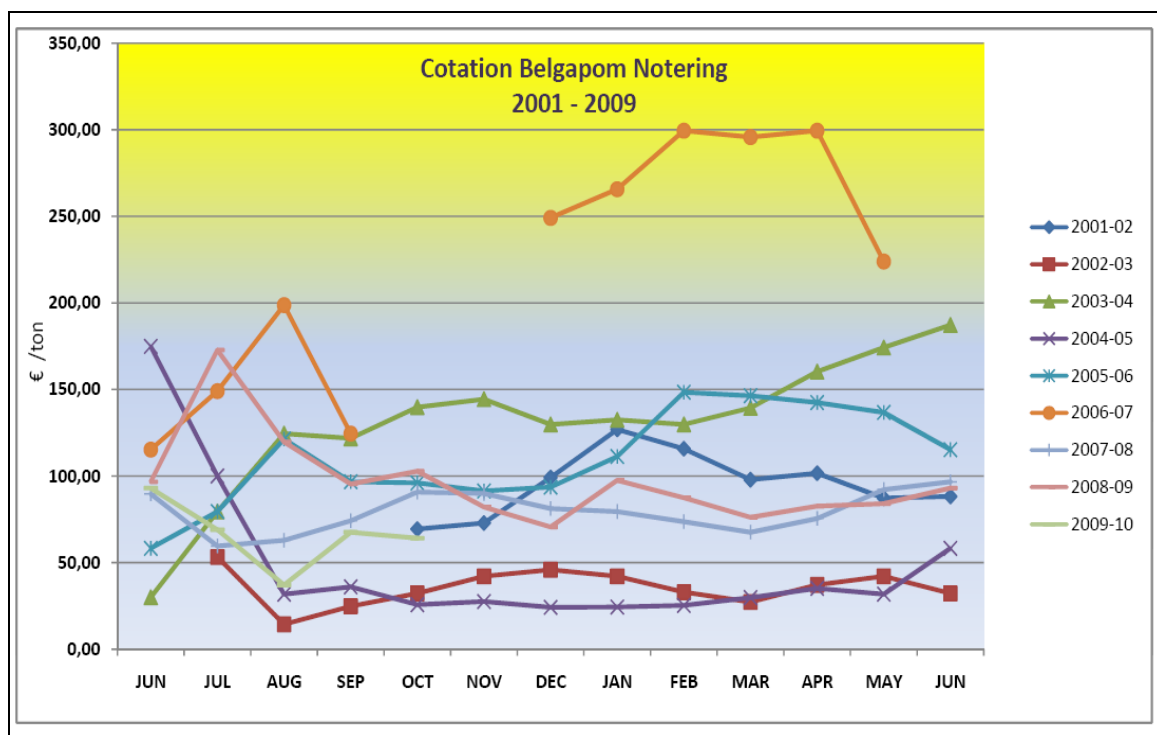
Vroege aardappelen met bestemming industrie : een gemiddeld seizoen

Mede door het late plantseizoen in 2008 kende de Belgapomnotering voor vroege aardappelen kende een goede start, maar startte op een goed niveau en evolueerde vervolgens naar een gemiddeld seizoen.

Vrije markt bewaaraardappelen middelmatig, toegenomen interesse voor contracten.

De Belgapomnotering voor bewaaraardappelen daarentegen bleek in 2008 geen hoogvlieger te zijn. De onzekerheid door de crisis zorgde ervoor dat de kopers zeer voorzichtig en meestal afwachtend optraden. Ook de export werd geremd door de monetaire crisis en moeilijkheden met kredietverzekeringen. Een en ander resulteerde in een jaar dat eerder middelmatig mag genoemd worden. De contractprijzen bleken dan weer wel aantrekkelijker te zijn, met een derde prijsstijging op rij, wat ongetwijfeld resulteerde in een toegenomen belangstelling voor deze formule, die ook de handel en verwerkende industrie een meer zekere indekking op de markten opleverde.

Het seizoen 2009 – 2010 gekenmerkt door een sterke areaalstijging en uitzonderlijke groei- en rooiomstandigheden

Ook al was hiervoor geen duidelijke reden toch bleken de telers de oproep vanuit één van de landbouworganisaties om het areaal met 5 % te verminderen niet te volgen. Wel integendeel, het areaal bleek met +/- 15 % gestegen te zijn. Ook het pootgoedareaal kende een opvallende stijging.

Sommige kenners verwijzen hiervoor naar de mogelijkheid om de Europese bedrijfstoelagen nu ook via aardappelen te activeren. Anderen vermoeden dat het gebrek aan alternatieven hiervoor verantwoordelijk is.

Feit is dat bij een gemiddelde opbrengst ons land nooit meer aardappelen zal geoogst hebben dan in 2009. Men kan zich niet voorstellen wat de gevolgen zouden geweest zijn bij een overvloedige opbrengst, zoals we in 2009 voor de vroege aardappelen vastgesteld hebben.

De lange en warme zomer van 2009 zorgde evenwel voor een ommekeer in de groei, waardoor naast een gemiddelde opbrengst ook een uitzonderlijk hoog onderwatergewicht vastgesteld werd.

Het uitblijven van regen in de maand september bemoeilijkte de rooiomstandigheden, waardoor de aanwezigheid van stootblauw zelf een vermelding in de nationale media waard bleek te zijn. Sommige kranten spraken zelfs van een 'ziekte', wat door Belgapom in een persbericht werd tegengesproken.

De evolutie van de oogst 2009 in de bewaring zal ongetwijfeld een voordurend punt van aandacht zijn voor alle operatoren in de keten.

Interesse vanuit alle kanten voor de landbouwprizen

De grote volatiliteit van de landbouwprizen werd nogmaals bewezen in de loop van 2009 en dit zowel in de plantaardige als de dierlijke sector. Ook al haalde vooral de zuivelsector het nieuws met betogingen op het Brusselse Schumanplein en de hallucinante beelden van melk die in Wallonië werd uitgesproeid op het land, ook de plantaardige sector kreunde onder lage prijzen als gevolg van de ingestorte graanmarkten.

De roep om steunmaatregelen bleef ook bij de politici niet zonder gehoor en op alle denkbare niveaus werden administraties ingeschakeld om analyses te maken en maatregelen voor te stellen. Op Europees vlak resulteerde dit in een aantal voorstellen in het kader van "[a better functioning food supply chain in Europe](#)".

Op federaal vlak leidde dit tot overleg op het niveau van de FOD economie, waarbij ideeën en plannen uit de jaren 60 en 70 werden afgestoft. De toegeving van de Belgische

distributiesector om een premie aan de melkproducenten te geven bleek hierbij geen stichtend voorbeeld voor de andere sectoren.

Tot slot tastte ook de Vlaamse overheid haar bevoegdheden af met een oefening per sector rond het tot stand komen van prijsnoteringen.

Het is natuurlijk de vraag of de politiek deze vernieuwde aandacht voor de markten van landbouwproducten wel echt ingegeven is door een medeleven met de landbouwsector. Het is immers een feit dat goedkopere voedingsproducten politici vaak niet slecht uitkomen.

Vandaar ook dat een initiatief van Boerenbond om via interprofessioneel overleg tussen het Agrofront, Fevia, Fedis, Unizo en Bemefa te onderzoeken hoe een evenwicht in de keten kan nagestreefd worden alle kansen verdient. Eind 2009 werden diverse werkgroepen in het kader van een gedragscode 'faire handelspraktijken', de validatie van kwaliteitssystemen en mogelijke interprofessionele contractafspraken op Europees vlak opgestart. Belgapom volgt deze initiatieven via Unizo en Fevia van heel nabij op.

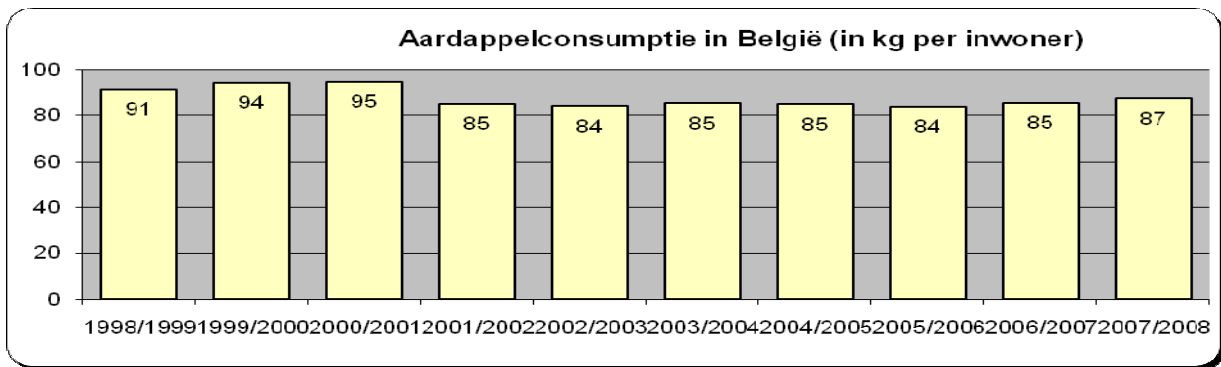
Thuisverbruik verse aardappelen stagneert, maar kent wel een dipje in het 3de kwartaal van 2009

De GFK-cijfers in opdracht van VLAM geven aan dat het thuisverbruik van verse aardappelen over de laatste 5 jaar stabiel blijft.

Voor 2008 zijn er op het vlak van het thuisverbruik op gezinsniveau toch enkele opvallende vaststellingen :

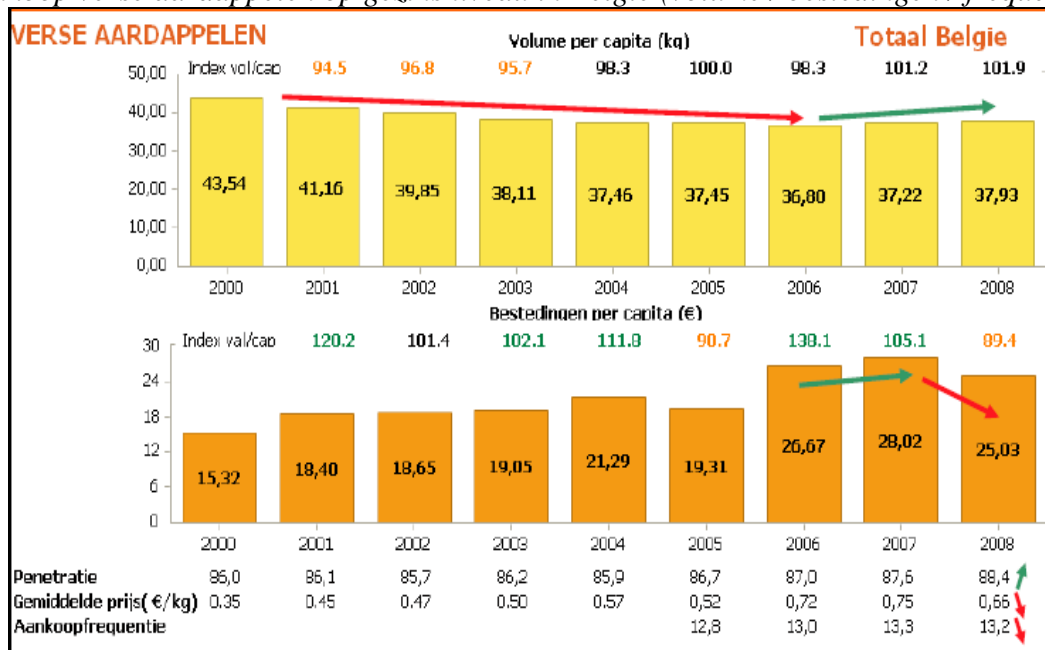
- het volume gekochte aardappelen stijgt in 2008 t.o.v. 2007 met 2,9 %, maar de besteding daalt met 6,6 % ;
- na een stijging in het voorjaar 2007 daalde de verkoopprijs van aardappelen in 2008 tot op het normale niveau van de voorbije jaren ;
- in 2008 noteerden we een lichte stijging van de aankoop van Bintje en andere variëteiten, terwijl vastkokende variëteiten als Nicola en Charlotte licht daalden ;
- de aankoop van vers verwerkte (geschild, voorgekookte) aardappelen stagneert in 2008, maar de prijs stijgt wel licht ;
- de interesse naar diepgevroren aardappelproducten bij de Belgen blijft ook in 2008 stijgen: meer kopers, die vaker en meer volume kopen. De prijs neemt licht af, waardoor ook de bestedingen per capita terugvallen ;
- de aankoop van rijst en droge deegwaren stijgt niet significant in 2008. Wel worden ze duurder t.o.v. verse aardappelen ;
- met 74 % in volume blijven verse aardappelen de belangrijkste maaltijdtrager. T.o.v. andere producten worden aardappelen wel goedkoper in 2008 ;
- het marktaandeel van aardappelen van Belgische oorsprong stabiliseert in 2008 op 70,2 %. 12,9 % zijn afkomstig uit Nederland, 9,4 % uit Frankrijk, en 2,5 % uit andere landen ;
- de grotere spelers (DIS 1 en 2) verliezen in 2008 marktaandeel t.o.v. kleinere spelers (speciaalzaken en hoeveverkoop) ;
- het verbruik van verse aardappelen stijgt in 2008 opvallend bij (jonge) alleenstaanden en tweeverdieners, die ook de doelgroep waren van de promotieacties van VLAM & APAQ-W de voorbije jaren. Alleenstaanden zijn intensieve verwerkte aardappelkopers, jonge alleenstaanden kopen meer verwerkte diepvriesaardappelen, 40-65 alleenstaanden en de DINK's (double income/no kids) kopen meer verse verwerkte aardappelen.

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek heeft berekend dat de Belg gemiddeld zo'n 87 kg aardappelen heeft geconsumeerd in 2008. De licht stijgende trend sinds enkele jaren wordt hiermee bevestigd.

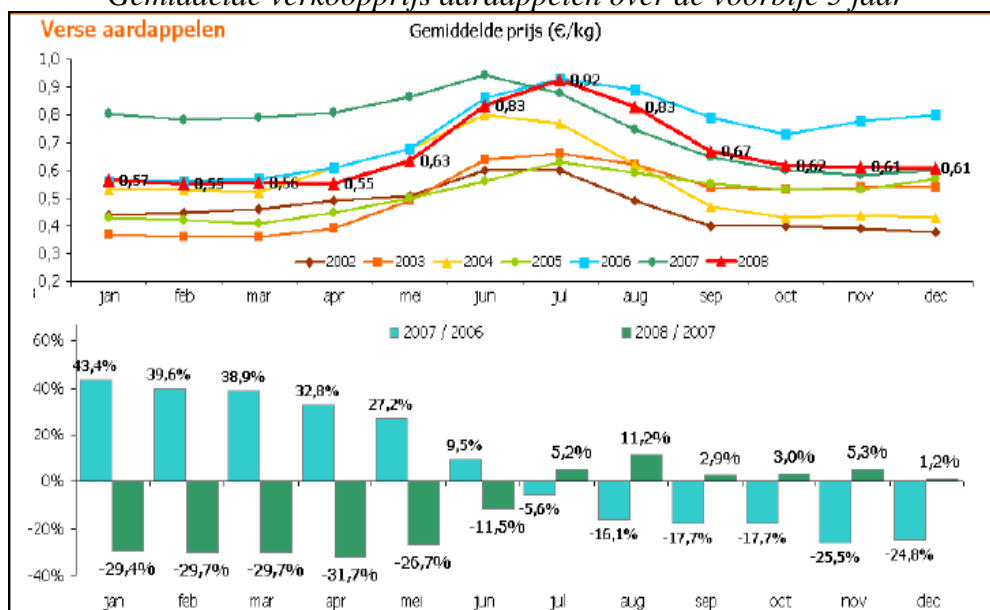
Bron : N.I.S.

Aankoop verse aardappelen op gezinsniveau in België (volume / bestedingen / frequentie)

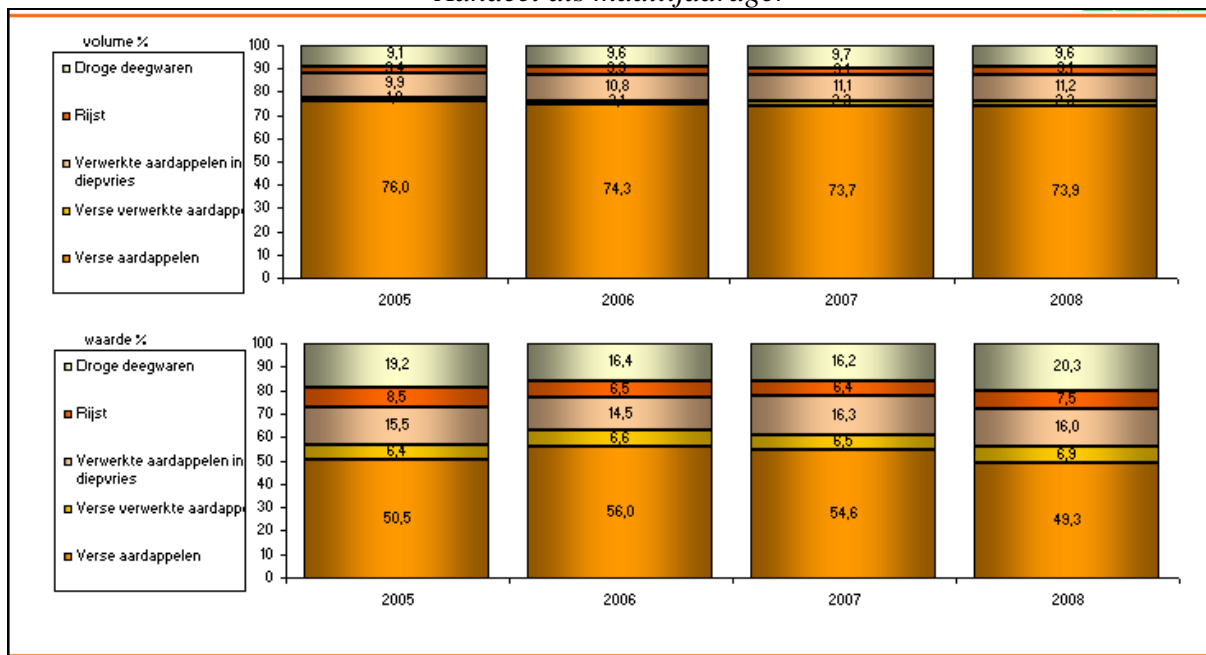
Bron : GfK / VLAM

Gemiddelde verkoopprijs aardappelen over de voorbije 5 jaar

Bron : GfK/VLAM

Aandeel als maaltijdtrager

Bron : GFK/VLAM

Daling in 2009 :

De tussentijdse analyse van GFK in opdracht van VLAM leert ons dat het verbruik in 2009, vooral tijdens het 3de kwartaal, een dipje kent. Wellicht ligt de lange, warme zomer hiervan mee aan de basis. Opvallend is dat deze daling sterker is in Wallonië dan in Vlaanderen. Ook op het vlak van bestedingen daalt de gemiddelde aankoop prijs onder deze van de voorbije jaren.

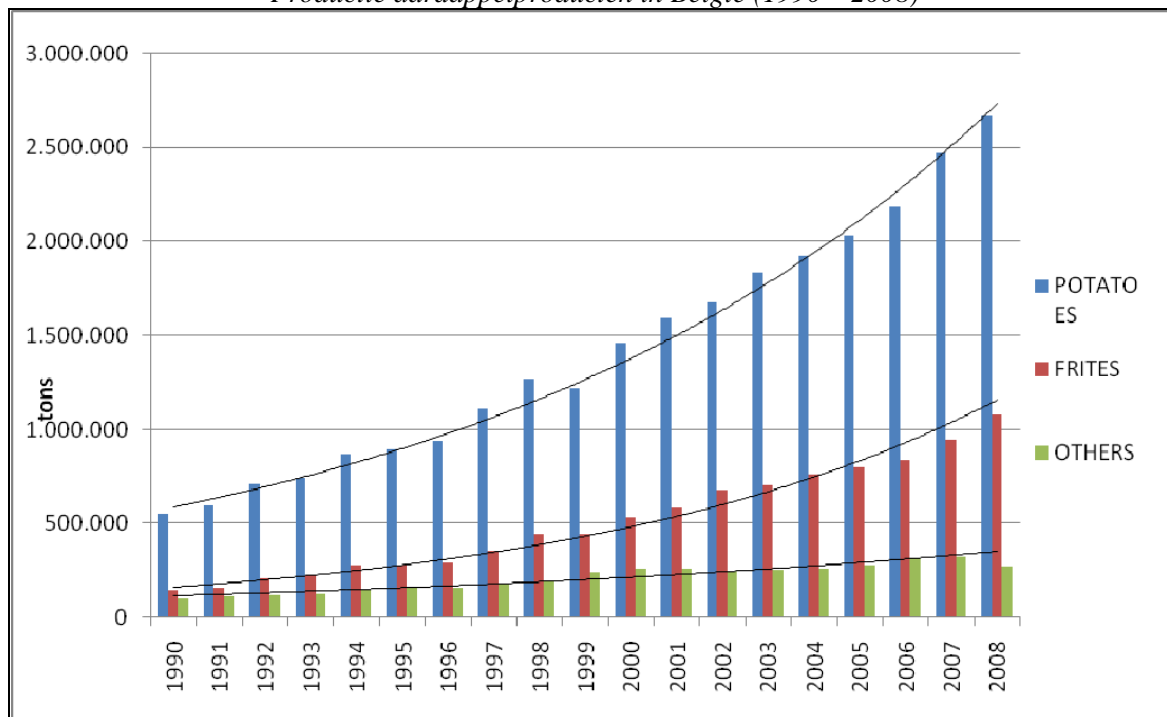
Thuisverbruik verse aardappelen in België

Bron : GFK/VLAM

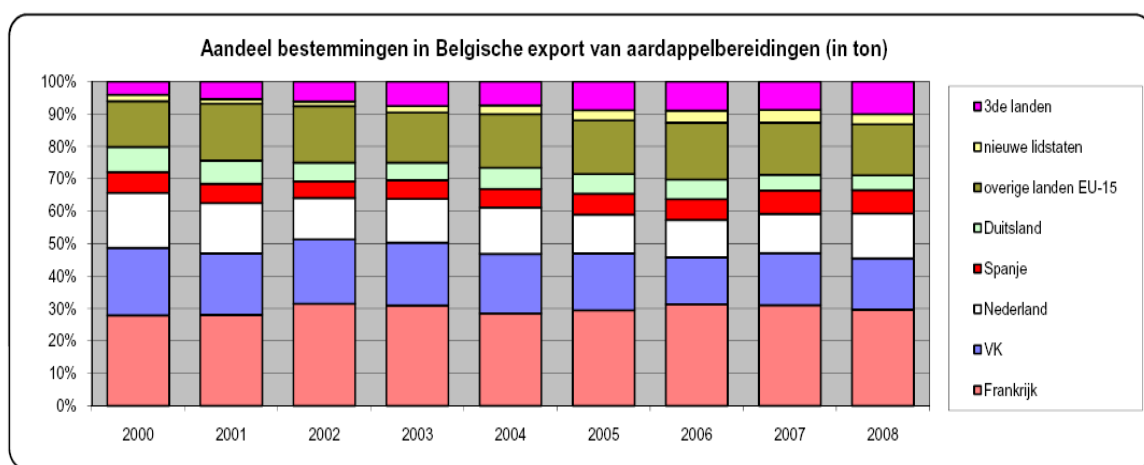
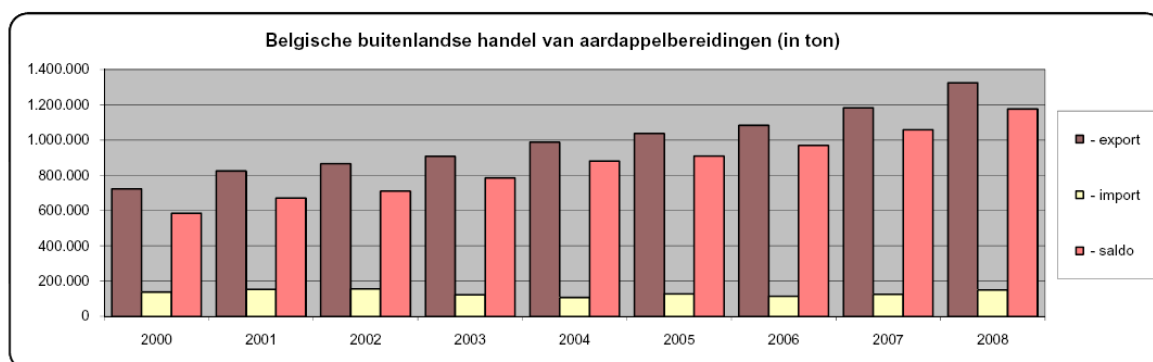
De productie en export van aardappelproducten blijft in stijgende lijn.

Productie aardappelproducten in België (1990 – 2008)

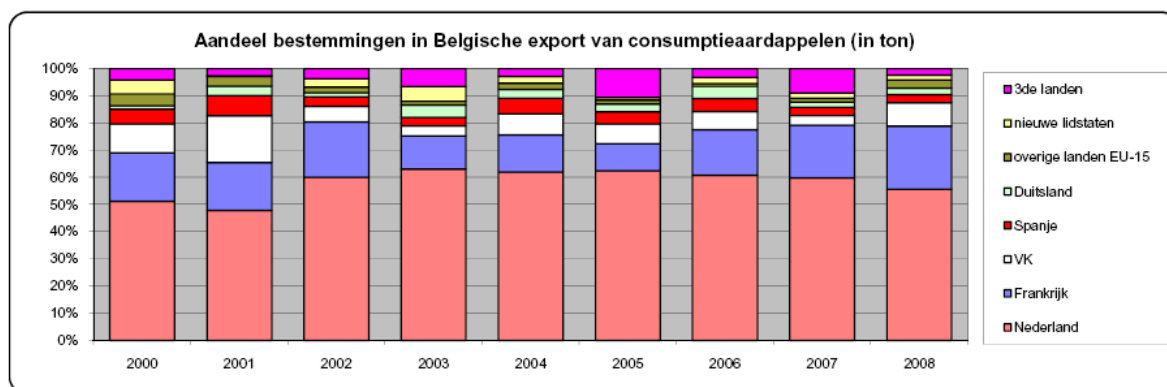
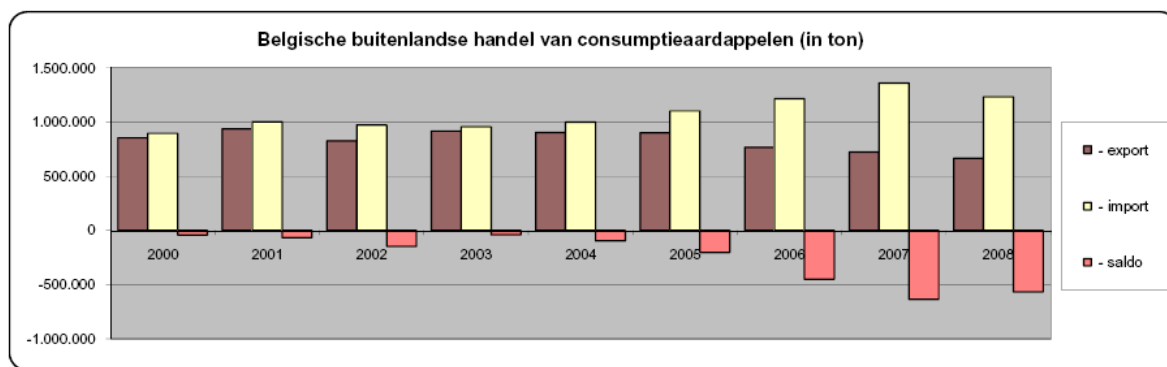
Bron : Belgapom

Export aardappelproducten (2000-2007)

Bron : Eurostat/bewerking VLAM

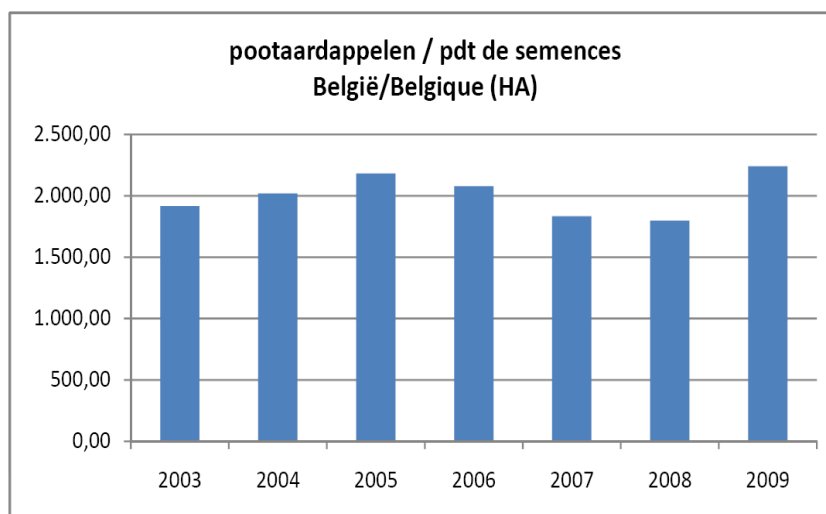
In- en uitvoer consumptieaardappelen dalen in 2008

Bron : Eurostat/bewerking VLAM

Belgische pootgoedsector breidt sterk uit in 2009

Het Belgische pootgoedareaal kende na een daling in 2008 een spectaculaire stijging in 2009. Om ook voor de teelt van pootaardappelen in aanmerking te komen voor een bonus van het FAVV werkt de sector aan een luik pootgoed in de IKKB standaard/gids autocontrole primaire productie. De Waalse federatie van pootgoedtelers (GWPPPDT) besliste in 2009 niet langer lid te zijn van Belgapom. Als gevolg hiervan besloot ook de Vlaamse federatie (VVP) hun lidmaatschap op te zeggen. Beide federaties drukten evenwel de wil uit verder samen te werken met Belgapom.

Bron: Vlaamse & Waalse administratie/bewerking Belgapom

Voedsel- en plantenveiligheidssystemen krijgen vooraanstaande rol

De IKKB-standaard, beheerd door [Vegaplan](#), heeft in 2008 – 2009 verder geïnvesteerd in zijn ontwikkeling. Een nieuwe update van het luik gids werd eind 2009 ingediend bij het FAVV. Ook de IKKB-standaard zal als gevolg hiervan aangepast worden. Eind 2009 bleken 5144 bedrijven IKKB gecertificeerd te zijn voor aardappelen met of zonder bewaring.

De uitwisselbaarheid met het [Duitse QS-systeem](#) moet verder vorm krijgen via een gemeenschappelijk bemonsteringsplan. Ondanks alle inspanningen wil de Nederlandse VAVI nog steeds niet ingaan op een gelijkwaardigheid met hun eigen [Nederlandse VVAk-certificaat](#). Als gevolg hiervan moeten telers die aan Nederlandse afnemers willen verkopen bijkomende kosten maken om of VVAk of Globalgap gecertificeerd te zijn.

De samenwerking tussen de plantaardige en dierlijke sector via Codiplan, een samenwerkingsverband binnen het Agrofront, kreeg verder vorm. Als gevolg hiervan werd Antoon Wallays tot voorzitter van Vegaplan verkozen in opvolging van de Vegebe-voorzitter Dirk Decoster, die voorzitter van Fevia, de Belgische voedingsindustrie werd. Romain Cools blijft voorzitter van het OVPG, de vereniging van het luik handel en verwerking in de plantaardige sector.

Binnen Belgapom werkte *Veerle Van der Syt*, verantwoordelijke voor de [gids autocontrole AGF handel en verwerking](#), een geactualiseerde versie uit van deze Gids. Daarbij is ook het luik invoer van AGF producten onder de scope opgenomen. De meest actuele wetgeving werd in de gids opgenomen.

Deze vernieuwde gids werd in 2009 ter goedkeuring overgemaakt worden aan het FAVV. Eind 2009 werden de antwoorden op de vragen/opmerkingen van het wetenschappelijk comité en het FAVV overgemaakt. Het is de bedoeling de vernieuwde gids begin 2010 on line te zetten.

Intussen kunnen 187 bedrijven uit de Belgische AGF handel en verwerking de gids on line raadplegen, terwijl eind 2009 reeds 75 bedrijven over een certificaat autocontrole op basis van deze gids beschikken.

Via diverse opleidingen en begeleidingsprocessen zijn diverse KMO bedrijven bezig met de voorbereiding op een certificatie-audit.

De systematiek van het autocontrolecertificaat met daarbij horende bonus-malusregeling en verlaagde/verhoogde controlefrequentie werd trouwens door het FAVV bevestigd. Bovendien onderzoekt het FAVV of ook het verlenen van exportcertificaten (bijv. voor Rusland) aan een certificaat autocontrole kan gekoppeld worden.

Via een ‘smiley’ kunnen bedrijven uit de horeca sector aantonen dat ze over een gecertificeerd autocontrolesysteem beschikken.

De coördinatie van de *sectorale bemonsteringsplannen* van Belgapom is in de handen van Belgapom-adviseur ir. *Nele Cattoor*.

Via dit sectorale bemonsteringsplannen contaminanten (MRL's gewasbeschermingsmiddelen en zware metalen) en fytosanitair (ring- en bruinrot) kunnen de Belgapom-bedrijven op een efficiënte wijze een indekking verzorgen van de kwaliteitsindekking van de grondstof. De resultaten van dit bemonsteringsplan 2008 – 2009 bevestigden trouwens eerdere gunstige resultaten.

Het fytosanitaire bemonsteringsplan ging vanaf 2009 in voege en leidde ertoe dat het Ministerieel Besluit i.v.m. de melding van het binnenbrengen van poot- en consumptieaardappelen door Minister Laruelle werd ingetrokken. Dit houdt een administratieve vereenvoudiging in voor de aardappelbedrijven.

Belgapom heeft in 2009 beide bemonsteringsplannen aan het FAVV en haar wetenschappelijk comité voorgelegd voor erkenning.

Fytosanitair : België klaar voor nieuwe Europese nematodenrichtlijn

Het preventieplan nematoden dat Belgapom samen met het FAVV en de partners in de keten heeft opgezet en het onderzoeksproject van de FOD volksgezondheid hebben ertoe geleid dat België klaar is voor het nakende besluit dat de Europese nematodenrichtlijn in voege zal brengen vanaf 2010.

De Belgische handel en verwerking heeft haar medewerking verleend aan de staalname van wasaarde in het kader van het FOD project rond globodera.

Via de website www.nematoden.be kunnen operatoren alle beschikbare informatie vinden over deze problematiek en tevens een aanpak voorbereiden. In 2009 ging een FOD project van start rond de kosten/baten van mogelijke globodera besmetting en bestrijding voor het landbouwbedrijf.

In het seizoen 2008 – 2009 werden enkele vaststellingen van besmettingen met ring- en/of bruinrot op consumptieaardappelen gedaan. Via de noodzakelijke maatregelen werd een verdere verspreiding voorkomen. Belgapom en zijn leden hebben ook meegewerkt aan de verwerking van (waarschijnlijk) besmette partijen onder quarantainemaatregelen en dit in overleg met het FAVV en het plantenfonds van de FOD volksgezondheid.

Preventie tegen de verspreiding van quarantaineorganismen stond ook centraal bij de opmaak van een nieuw besluit dat het gebruik van hoeveepootgoed aan banden legt. Dit besluit zal in de loop van 2010 in voege treden en een verplichte melding voor de productie van het hoeveepootgoed (op dit moment is dit voor het ‘gebruik’ evan) koppelen aan een verplicht gebruik van een plantenpaspoort (incl. een bruin- en ringrotanalyse en een onderzoek in het kader van globodera op kosten van de producent (voor hoeveepootgoed dat opgeslagen of gebruikt wordt buiten de (buurt)gemeente van de producent.

Tot slot volgt Belgapom samen met Europatat en het FAVV ook op actieve wijze de herziening van het Europese fytosanitaire beleid op. Dit project, dat loopt over minimaal vijf jaar, wil de huidige Europese kaderrichtlijn 2000/29 volledig herwerken.

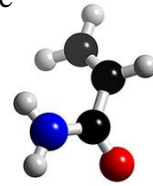
De fytosanitaire problematiek in de aardappelsector stond centraal tijdens de algemene vergadering van Belgapom, waarop W. Van Ormelingen van het FAVV een presentatie verzorgde.

Flanders' Food acrylamideproject i.s.m. de UGent in een finale fase

Acrylamide is een vermoedelijk humaan carcinogeen dat onder meer gevormd wordt tijdens het verhitten van zetmeelhoudende producten.

Belgapom heeft samen met haar Europese federatie UEITP (vanaf 2009 is de naam gewijzigd in EUPPA, de European Potato Processors' Association) op een actieve wijze meegewerkt aan de reductie van acrylamide in aardappelproducten.

Een overzicht van de voorgestelde maatregelen kan men vinden in de CIAA toolbox voor frieten en chips waarnaar verwezen wordt op de [website van de Europese Commissie](#).

Een eerste onderzoeksproject opgestart in de Gentse Universiteit (2007 – 2008) in het kader van Flanders' Food rond de mogelijkheden om het acrylamidegehalte in frieten te reduceren, waarbij de relatie tussen het reducerende suikergehalte en de kleur- en acrylamidevorming tijdens het frituurproces werd onderzocht, werd opgevolgd door een 2de oefening.

Deze ging van start in januari 2009 om de mogelijkheid te onderzoeken om aan de hand van het toevoegen van levensmiddelenadditieven aan het blancheerwater de acrylamidevorming tijdens het finale frituurproces te reduceren.

Immers, tijdens het blancheerproces treedt ondermeer een uitloging van suikers op, met een verminderde acrylamidevorming tot gevolg. De bedoeling is om een beter gestuurd blancheerproces naar voor te kunnen schuiven.

De resultaten van de twee projecten zullen in de loop van 2010 via een internationaal seminarie worden voorgesteld.

De sector wil op die wijze niet enkel via maatregelen de vorming van acrylamide in bepaalde aardappelproducten reduceren, maar ook onderzoeken of via nieuwe technieken nog meer reductie haalbaar is.

Duurzaamheid en gezondheid: de thema's voor de komende jaren ?

We willen allen langer leven, dat is niet nieuw. Wel is de hernieuwde aandacht voor gezonde voeding en meer beweging een opvallend gegeven. De overheid op alle niveaus heeft beslist de strijd tegen obesitas kracht bij te zetten, en doet hiervoor ook een beroep op de voedingsector. Het enige voedings- en gezondheidsplan na het ander rolt van de persen.

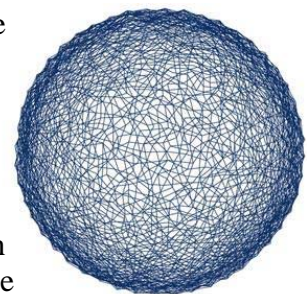
De Europese federatie van de voedingsindustrie CIAA heeft een voorstel van GDA etikettering uitgewerkt, dat meer en meer in de praktijk wordt uitgevoerd.

De sector wil hiermee voorkomen dat elke lidstaat een eigen systeem (al dan niet met 'traffic lights') zou opleggen.

De Belgische federatie van de voedingsindustrie FEVIA is intussen van start gegaan met een campagne rond het thema 'happy body'. Een evenwichtige voeding en vooral veel beweging staan hierbij centraal.

Nu ook overtollige inname van zout en energie (waaronder vetten) onder vuur komen te liggen is het duidelijk dat dit thema ook de aardappelsector zal aanbelangen.

Naast het thema 'gezondheid' kunnen we niet heen om de berichtgeving rond de klimaatsverandering en de duurzaamheid. De klimaattop in Kopenhagen eind 2009 zal wellicht een nieuwe impuls geven aan duurzaamheidsprojecten, waarbij ook de milieu (CO₂) etikettering op tafel zal gelegd worden. De Europese federaties in de voedingsketen hebben samen met diverse directoraat generaals van de Europese Commissie een project 'European Sustainable Consumption and Production round table' opgestart om op een transparante wijze uniforme meet- en communicatiesystemen op te zetten. Ook hieraan zal de aardappelsector niet ontsnappen.

Diverse projecten

Belgapom participeert namens de Belgische aardappelhandel en –verwerking tevens aan diverse onderzoeksprojecten, zoals :

- **IWT-project : optimalisatie van niet-kerende bodembewerking** van de KUL (vertegenwoordiger Belgapom B. D’Haeyere van Muyshondt NV)
- **MIP-project: Electrodialyse op revers osmose-retentaten – recuperatie van de nutriënten uit de deelstromen.** Uitgevoerd door Prof. B. Meesschaert van de KHBO
- **Tetra-project: implementatie van autotrofe stikstofverwijdering op het digestaat van anaërobe digestors gevoed met slib, mest en andere substraten.** Uitgevoerd door Prof. B. Meesschaert van de KHBO
- **Tetra-project: “bio-ethanol uit lignocellulose grondstoffen in Vlaanderen” en “Valorisatie van lignocellulose reststromen”.** Uitgevoerd door de Hogeschool Gent

Anderzijds vertegenwoordigt Belgapom de sector rechtstreeks in *ad hoc raden en commissies* zoals :

- FOD volksgezondheid : federaal plantenfonds, fyto-sanitair fonds aardappelen, werkgroep zoutreductie en adviesraad inzake voedingsbeleid en gebruik van andere consumptieproducten
- FAVV : opvolgingscomité aardappelen en pootgoed
- OVPG en Vegaplan : voedselveiligheid- en kwaliteitssystemen voor de primaire sector, WG Communicatie en WG Bemonsteringsplan in het kader van gelijkwaardigheid IKKB-QS
- Nationale adviesraad gidsen autocontrole voedingsindustrie van Fevia
- FAVV task force financiering en autocontrole van Fevia
- Diverse werkgroepen van Fevia: milieu-impact van de voedingsindustrie, etikettering, zoutreductie, nutritioneel beleid
- Milieu- en sociale commissie van UNIZO

Promotie voor verse aardappelen in Vlaanderen en Wallonië.

Sinds jaar en dag verzorgen VLAM in Vlaanderen en APAQ-W in Wallonië het promotiebeleid voor verse aardappelen. Elke organisatie legt daarbij eigen klemtonen.

Tot half 2009 liep het laatste jaar van een door Europa gesteund promotieproject onder de naam ‘Potatomania’, waaronder zowel VLAM als APAQ-W hun schouders hebben gezet.

Diverse media-acties, kookboekjes en een dynamische, druk bezochte website (www.aardappel.be) maakten hiervan deel uit.

Voor 2009 – 2010 werd een overgangproject uitgevoerd in Vlaanderen, dat verder borduurde op het bestaande thema.

In Wallonië werd het project [Terra Nostra](#) verder uitgebouwd. Ook Vlaamse telers en verpakkers

kunnen op verzoek van Belgapom hieraan participeren.

Voor 2010 – 2012 werd een nieuw project uitgewerkt i.s.m. Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Dit project wordt voor betoelaging vanuit de Europese Commissie (in het kader van de afzetbevordering van landbouwproducten op de interne markt.

VLAM en APAQ-W hebben ook hun actieve bijdrage toegezegd in twee belangrijke projecten voor 2010, zijnde de nieuwe [Inno Potato Award](#) en [Interpom Primeurs 2010](#) in Kortrijk X-po (28-30 november 2010).

Belgapom zorgt voor nieuwe impuls op het vlak van exportpromotie voor verse aardappelen

Belgapom heeft i.s.m. VLAM een nieuwe impuls gegeven aan de exportpromotie voor verse aardappelen. De uitvoer van consumptieaardappelen heeft het laatste decennium een sterke terugval gekend. Nochtans zijn ook hier belangrijke mogelijkheden voor de Belgische aardappelsector.

Om de exportbedrijven de nodige steun te bieden heeft Belgapom – naast grote inspanningen op het vlak van

kredietverzekeringen – ook meegewerkt aan een nieuw exportpakket van VLAM.

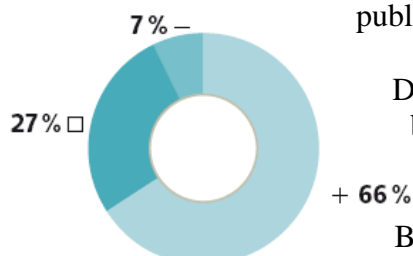
Zo werd een nieuwe exportbrochure uitgewerkt in meerdere talen. Daarnaast konden handelsbedrijven participeren in de VLAM groepsstand op diverse beurzen (Fruit Logistica Berlijn (4-6/2/2009), Potato 2009 Emmeloord (9-10/9/2009) en World Food Moskou (15-18/9/2009).

VLAM heeft ook een nieuwe exportcel in het leven geroepen. Belgapom zal hiermee actief samenwerken om mogelijk nieuwe afzetmarkten te onderzoeken.

Tot slot heeft Belgapom i.s.m. Fresh Trade Belgium en het FAVV een actieve begeleiding van de exporteurs op Rusland opgezet. Dit land legt specifieke maatregelen op i.v.m. contaminanten op ingevoerde aardappelen.

Doorlichting versmarkt aardappelen van Test Aankoop leidt tot kwaliteitsproject consumptieaardappelen in de schoot van Belgapom

De consumentenorganisatie Test Aankoop heeft een 10-tal jaren opnieuw een kwaliteitsonderzoek naar verse aardappelen gevoerd. Dit resulteerde in een publicatie in oktober nummer van 2009.

De resultaten leerden dat 66 % van de stalen positief werden beoordeeld. 27 % bleken matig en slechts 7 % kreeg een negatieve beoordeling.

Belgapom wil van deze doorlichting gebruik maken om via een werkgroep de mogelijkheid van een kwaliteitsproject voor verse aardappelen te onderzoeken. Daarbij wordt ook een beroep gedaan op VLAM, die een bijdrage leverde via een kwaliteitsonderzoek op het winkelniveau.

De werkgroep wil zich niet enkel op externe kwaliteit richten, maar ook smaakparameters mee nemen.

Ook het huidige KB primeur- en bewaaraardappelen van 1999 en de huidige controle hierop door het FAVV wordt tegen het licht gehouden.

De werkgroep gaat ook over de grenzen kijken hoe het kwaliteitsbeleid daar gevoerd wordt en wil haar werkzaamheden laten uitmonden in een rapport dat een aantal voorstellen bevat die zowel aan de sector, de afnemers als aan de overheid kunnen worden voorgelegd worden.

VN internationaal jaar van de aardappel 2008 : realisatie van de ontwikkelingsprojecten

Het VN internationaal jaar van de aardappel in 2008 kende in 2008 bijzondere aandacht in België, niet in het minst dankzij de actieve rol van Belgapom in dit verhaal.

Naast diverse acties op het niveau van de aardappelprofessioneel, de consument en (via de scholen) de jongeren, werd ook een luik rond ontwikkelingshulp uitgebouwd.

Dankzij de steun van de Vlaamse en Waalse overheid, diverse bedrijven en organisaties, en de verkoop van T-shirts en sweaters werd in het totaal € 42.785 verzameld door de IYP 2008 Belgian Task Force.

Dit bedrag werd verdeeld onder twee geselecteerde projecten (Trias in Ecuador (teeltbegeleiding en vermarkting van lokaal geteelde aardappelvariëteiten) en FAR in Kongo (teelt van pootgoed)). Beide projecten zijn momenteel in uitvoering.

Belgapom is nog steeds in overleg met de federale overheid om het door de CIP (centro internacional de la papa) voor Burundi opgemaakte project mee te ondersteunen.

De website www.aardappel2008.be blijft nog steeds druk bezocht en zal ook nog in 2010 on line blijven. Met VLAM wordt een herhaling van het scholenproject in 2010 gepland.

Algemene vergadering in het teken van fyto-sanitaire politiek van het FAVV

Tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van Belgapom in het PB hotel te Lokeren waren W. Van Ormelingen, directeur van de Directie Plantenbescherming en Veiligheid van de Plantaardige Productie van het FAVV en zijn medewerker D. Michelante te gast. Zij brachten een overzicht van het overleg dat het FAVV met de sector heeft opgezet, de problematiek van het hoevepootgoed, het binnenbrengen van poot- en consumptieaardappelen uit een aantal lidstaten, de monitoring van bruin- en ringrot, de nieuwe Europese richtlijn over bestrijding van Globodera en de nakende herziening van het Europese fyto-sanitaire beleid.

Tijdens deze algemene vergadering werd Antoon Wallays herkozen als algemeen voorzitter en een nieuwe raad van bestuur samengesteld met volgende leden : Bart Muyshondt (secretaris/penningmeester), Rik Tanghe, Yvo Deputter, Heike Valcke, Alain Dewulf, Marc Rosiers, Jan Clarebout, Luc Raes, Guy Van den Broeke, Jan Vercruyse, Carlo Mylle en Joost Blanckaert sr.

Seminarie

Belgapom organiseerde i.s.m. de FVPhouse partners Vegebe en Fresh Trade Belgium in 2009 in het PB hotel in Lokeren een seminarie rond milieu en duurzaamheid.

- Van afvalbeheer naar duurzaam materialenbeheer (Katrijn Siebens, OVAM)
- Voeding en transities (Peter Tom Jones, KULeuven)

- Praktijkvoorbeelden
 - Farm Frites: Vergisting te Lommel - de eerste ervaringen (Freddy De Boever)
 - Remofrit : vergistingsinstallatie te Verrebroek (Wim Lannoey)
- De 10 pijlers van de voedingssector (Tom Quintelier, Fevia)
- Uw milieuvergunning is niet in orde. Wat nu ? (Peter De Bruyne, M-tech)

Netwerk

Het secretariaat van Belgapom tracht zoveel mogelijk terug te vallen op een netwerk om nog beter de belangen van de leden te verdedigen op alle niveaus.

Hiervoor is Belgapom lid van diverse organisaties op Europees en nationaal vlak :

- **Europees :**
 - Europatat, de unie van de Europese aardappelhandel (ook lid is van CELCAA)
 - EUPPA, de unie van de Europese aardappelverwerkende industrie, die ook lid is van CIAA

(Belgapom voert voor beide Europese federaties het secretariaat)
- **Nationaal :**
 - UNIZO, de unie van zelfstandige ondernemers
 - FEVIA, de federatie van de voedingsindustrie
 - OPVG, het overlegplatform van de verwerkers van en handelaars in plantaardige grondstoffen en producten
 - Vegaplan, het beheersorgaan van de IKKB standaard

Via deze lidmaatschappen maakt het Belgapom-secretariaat deel uit van diverse raden en beheersorganen, dit zowel op Europees als nationaal vlak.

Evenementen

Belgapom nam deel aan diverse aardappelevenementen in de loop van 2007 – 2008.

- Diverse handelsbedrijven van Belgapom waren samen met hun federatie en VLAM aanwezig met een stand op **Fruit Logistica 2009** in Berlijn (4-6/2/2009), **Potato Europe 2009** in Emmeloord (9-10/9/2009) en **World Food Moskou** (15-18/9/2009)
- Een Belgapom-delegatie nam ook deel aan het **Europatat-congres** in het Franse Angers (28-30/5/2009), waar Kees van Arendonk als voorzitter van Europatat Joop Stet opvolgde.

- De sectie verwerking van Belgapom was present op het **UEITP-congres** in het Italiaanse Parma (14-16/5/2009)

- Een kleine Belgische delegatie was ook aanwezig op het **World Potato Congress** dat plaats vond van 23-26/3/2009 in het Nieuw Zeelandse Christchurch. Op het event werd het Belgische autocontrolesysteem voorgesteld tijdens de poster sessie.

Het Belgapom-secretariaat

Het secretariaat van Belgapom is samen met dat van Vegebe (verwerkte groenten) en Fresh Trade Belgium (in- en uitvoer van groenten en fruit) ondergebracht in de **Kerkstraat 72 te Lokeren**.

- **Romain Cools, algemeen secretaris**
tel. 09/339.12.49 – gsm : 0475/32.87.57 – e-mail : romain@fvphouse.be
 - algemene werking van het secretariaat
 - promotie
 - sociale en economische zaken
 - relaties met FAVV, UNIZO en FEVIA
 - woordvoerder
 - Belgapomnotering
 - secretariaat secties handel en verwerking
 - secretariaat subsecties pootgoed en schilbedrijven
 - secretaris generaal van Europatat en UEITP

- **ir. Nele Cattoor, adviseur**
tel. 09/339.12.53 – gsm : 0486/27.91.63 – e-mail : nele@fvphouse.be
 - milieu- en voedingswetgeving
 - nutriënten
 - bemonsteringsplannen
 - nematodenproject
 - GMP-dierenvoeder

- **Veerle Van der Sypt, adviseur**
tel. 09/339.12.50 – gsm : 0476/95.46.82 – e-mail : veerle@fvphouse.be
 - beheer gids autocontrole agf-handel en –verwerking
 - dossier Rusland

- **Yoke Van den Bossche, administratief medewerkster**
tel. 09/339.12.52 – e-mail : yoke@fvphouse.be
 - ledensecretariaat
 - boekhouding
 - administratie

BELGAPOM e.b.
zetel : Spastraat 8 te 1000 Brussel
burelen : Kerkstraat 72 te 9160 Lokeren
tel. +32 (0)9 339.12.52 - fax +32 (0)9 339.12.51
e-mail : belgapom@fvphouse.be
url : www.belgapom.be